

vojno. Ali večina je pač še s tisočeriimi zvezami vezana na staro domovino in nje naj bi se vrnitev omogočila, ako bi bila zato možnost po dana.

Stremljenja ogrske združne zveze zaslužijo tedaj polno vpoštevanje.

(Tako piše vrta celovška „Allgemeine Bauernzeitung“. Opozarjamo pa ravno slovenske voditelje na ta izvajanja, ki so v resnici važna. Kajti prvič je resnica, da se nahaja danes v Ameriki skoraj več Slovencev, nego v stari domovini. Ti Slovenci pa so tam ne samo objekt najrjšega izkoriščanja ameriškanskih dolar kraljev, marveč tudi izročeni protivstrijski propagandi, kakor dokazuje to slučaj Franka Sakser, velikega „Slovenca“ in „Sokola“, ki je zdaj označen kot veleizdajalec. Op. ur.)

Izpred sodišča.

Na smrt obsojena.

Leoben. Neka Angela Thaler v Kambachu pri Leobnu na Zgornjem Štajerskem je vrgla svojega, dva meseca starega nezakonskega otroka v potok. Otrok je utonil. Izjemno sodišče pa je podivjano mati po daljši razpravi in zaslišanju mnogih prič obsodilo na smrt na vešalih. Vložila se je ničnostna pritožba.

Vojni liferanti na Ogrskem.

Budimpešta. Pretekli ponedeljek se je začela pred izjemnim sodiščem v Budimpešti velika kazenska obravnava zoper celo družbo vojnih liferantov, ki so toženi zaradi goljufije in podkupovanja. Obravnava bo trajala 14 dni. Trije obtoženci so že skoraj leto dni v preiskovalnem zaporu. V tej čudni družbi se nahaja 7 krojačev, en lekarnar, en knjigovodja, 3 trgovci, en uradnik, en prodajalec mleka in en klepar. O izidu te razprave bomo svoj čas poročali.

Obsojeni Srb.

Kragujevac. Srbski državljani Čedomir Stefanović iz Lapova je bil vključ javno razglašenemu ukazom višjega vojskega poveljstva zakopal na svojem vrtu petnajst bomb. Kaj je s tem nameraval, ni dognano. Prišel pa je pred vojno sodišče v Kragujevacu, ki ga je obsodilo na smrt. Dne 20. decembra p. l. bil je tudi obešen.

Potrjena smrtna obsodba.

Dunaj. Najvišje sodišče je potrdilo razsodbo proti malornskima poslancema Markow in Kurylowicz, ki sta bila dne 23. avgusta p. l. zaradi veleizdaje obsojena na smrt. Vendar pa je sodišče sklenilo predlagati obsojenca v pomiloščenje.

Zločinski duhovnik.

Regensburg, 22. januarja. Priletni benediktinski pater Erhard Ruckert bil je zaradi težkih npravnostnih zločinov, ki jih je tekem sedmih let na malih deklicah izvršil, na 6 let je že obsojen. Ruckert je bil, kakor je pokazala razprava, že leta 1895 zaradi istega zločina na 7 let ječe obsojen. Ko je pa kazen prestal, se ga je kot kaplana nastavilo. (z.)

Razno.

Cenjeni naročniki. Nastopilo je novo leto in usojamo si uljudno cenjene naročnike vabiti na zopetno naročenje „Štajerca“. V preteklem letu, kakor že prej je naš list dokazal, da je najboljši zagovornik ljudskih pravic, pa tudi najzvestejše glasilo avstrijskega mišljenja. Ni čuda, da si je „Štajerc“ i sedaj v vojni pridobil novih prijateljev in odjemalcev. Pa ne samo doma, tudi v vseh vojaških bolnišnicah ga čitajo z navdušenjem in veseljem. Prepričani smo tedaj, da bode imelo tudi letošnje vabilo za naročenje mnogo uspeha. Prosimo v prvi vrsti stare naše naročnike, da naj nam čimprej vpošljejo naročnino, ki jo je pri vsakem

listu naprej plačati. Prosimo pa tudi vse prijatelje, da nam naj z neumorno agitacijo pridobivajo vedno novih somišljenikov in odjemalcev. „Štajerc“ ostal bode vedno zvest svojemu naprednemu, štajersko - koroškemu, avstrijskemu mišljenju!

Ob priliki rojstnega dne cesarja Viljema bila so vsa mesta po Avstro-Ogrskem slavnostno okinčana; povsod so plapolale zastave v avstrijskih, cesarskih in nemških barvah. Šolska mladina je imela prosti dan. Pa tudi z drugimi priredbami se je velepomembni ta dan praznoval. Avstro-ogrsko prebivalstvo je s tem dokazalo, da zna biti zvestemu svojemu zavezniku iz srca hvaležno. Tudi vojaki na raznih frontah so praznovali ta dan veselo in navdušeno.

Cenjene večje odjemalce „Štajerca“ (Massenabonnenten) prosimo uljudno, da naj nam takoj vsako prepozno dostavljene liste sporočijo. Mi odpošljamo „Štajerca“ vsak teden popolnoma redno. Ker pa smo že dobili nekaj pritožb, bi radi dognali, kje je pravi vzrok prepoznega dostavljanja. Res je, da je v vojnem času v javnem obratu marsikaj pomanjkljivo. Doživeli smo pa tudi že, da se je hotelo s prepoznim dostavljenjem našemu listu nalašč škodovati. Prosimo torej še enkrat, da se nam naj vsako zakasnenje takoj naznani. — Upravištvu „Štajerca“.

Ravnanje z ruskimi vjetniki. C. in k. vojaško poveljništvo v Gradcu sporoča: V zadnjem času se je opetovano opazilo, da hodijo ruski vojni vjetniki brez vsacega moškega spremstva prosti okoli ali pa da se vozijo sami, ali pa da se nahajajo le v spremstvu otrok ali žensk. S tem imajo vojni vjetniki prostosti, ki bi jih ne smeli imeti. Pospešuje se s tem delo ruskih emisarjev, povzroča javno pohujšanje in pomanjkanje discipline med vojnimi vjetniki. Tudi prebivalstvo izgubi vsled tega čut, da so tudi vojni vjetniki naši sovražniki. Vojaško poveljništvo je vsled tega najstrožje odredilo, da se tem razmeram takoj konec napravi. Štajerska poveljništva imajo naročilo, da pustijo vojne vjetnike, ki se nahajajo sami ali brez spremstva odraslene moške osebe, takoj aretirati in zapreti. Zato bodo štacijska poveljništva odslej odpošljala patrolje, ki bodo te odredbe strogo izvrševale. Prebivalstvo, ki ima vojne vjetnike kot hlapce, služabnike, kučijaže itd. uslužbene, se opozarja, da naj se strogo teh odredb drži.

Novi hrvatski minister. Za hrvatskega ministra je imenovan veliki župan sremski in semlinski Emerik pl. Hideghety. Kakor znano je prejšnji minister še vedno na Francoskem, kjer so ga pri izbruhu vojne obdržali.

Bolgarski kralj Ferdinand. Presviti naš cesar imenoval je bolgarskega carja Ferdinanda za avstrijskega feldmaršala. General kavaljerije grof Lónyay izročil je dne 17. januarja bolgarskemu kralju tozadevno lastnoročno pismo našega cesarja. Bolgarski kralj se je na izredno prisrčni način zahvalil.

Prebiranje županov in občinskih odbornikov bi se imelo vršiti že 24. januarja, pa se je preložilo na 1., 2. in 3. februarja.

Olivno olje. Poroča se, da se je v okrožju Smirne v Mali Aziji ntrgalo za 40 milijonov kil olivnih jagod. Od te množine je 30 milijonov kil dovoljenih za uvoz v Avstro Ogrsko. Upati je, da se bode s tem vsaj deloma pomanjkanju olja, ki se ga je v zadnjem času precej občutilo, odpomoglo.

Nakup plemenskih kobil v Ameriki. C. kr. kmetijsko ministerstvo namerava nakupiti — če se izkaže to kot umestno — v Severni in Južni Ameriki večjo množino plemenskih kobil in jih porazdeliti po naših deželah. Po večini bodo to triinpolletne kobile raznih plemen od 145 pa preko 170 cm visoke. Še preden pridejo kobile na ladje, preišče jih zastopnik našega kmetijskega ministerstva, če so za pleme, ali ne. Konjerejem in kmetovalcem se prodajo kobile dražbenim potom. Vzklicna cena bo enaka svoti kupnine, prevoznine, zavarovalnine in drugih stroškov; znašala bo, kakoršnega plemena bo pač kobil, 1000 do 2000 K. Kar ministerstvo

izkupi za kobile več nego znašajo gori naša. Sploh stroški, to se izroči deželi — deželnemu odbogče, da ali kmetijski družbi — da razdeli sorazmerno pri med one, ki so kobile pokupili, ali pa da be. Nem porabi za pospeševanje konjereje. Za začeta raz namerava kmetijsko ministerstvo vpeljati 10.000 alke gro do 15.000 takih kobil, ako bo dobili kupcev družin. Če bi bila pa potreba po takem materialu ti vsa b lika, kar bi se dalo lahko dognati po obli. Nabav prodaji, tedaj bi jih bilo mogoče dobiti tain kr. v 50.000 ali več. arja 19.

Dr. Šviha v penziji. Bivši češki državca, znač poslanec dr. Šviha, ki je bil na eni strani neefekcion radikalnejši češki politik, na drugi strani pa družce, čevi praške policije, katero početje se je v znanesko smi škandaloznem procesu razkrilo, je zdaj kot okra. Ponu ni sodnik penzioniran na nedoločen čas. ipno v

Konkurz. Konkurz je razglašen za premiarja 19 ženje nmrlega ključavničarja Jožefa Kikelilek 13 Središču glede k

Umrli je v Mariboru kanonik Jernej Voljavne m N. p. v m! rube j

Razpuščena češka društva. V politične niso okraju Duchcov na Češkem je bilo od oblašamo, d razpuščenih 20 čeških društev, v Bilinu ine tisk društvo „Česky dum“. 8 vin.

Na balkanski vlak se je izvršil med postckerai jama Ščevo in Velika Petka v srbskem od Be. ti for garov zasadenem ozemlju atentat. Kakor pota pripo čajo iz Sofije, so srbski zločinci streljali na vlahterese Časopisje zahteva zanje najstrožjo kazen. Odbornišni dila se je stroga preiskava. Ako bi se prave st Konflu rilce ne dognalo, kaznovan bode ves dotiča se: C okraj. prema

Koruza za naše dežele. Na zadnjem posv pred tovanju pri vojažni centrali na Dunaju se topanj sklenilo, da naj se koruzno različno melje za oštava. dežele, kjer je v navadnih časih niso vajeni. Dinko severnih deželah, na Nižjeavstrijskem, Solnogue g o r škem in Zgornjeavstrijskem bodo iz koruze mlposlani li 20% koruznega zdroba in 40% moke, tedVladim 60% za človeško hrano. Ker gre do 3 odstote dog na sprajenje, bo ostalo 37% koruzne moke i čas krmila. Za Štajersko, Koroško, Kranjsko in To pre rolsko se je predlagalo, naj se zmelje 40% zdtdando ba in 30% koruzne moke in 27% moke za k Vojno mo. V Dalmaciji in na Primorskem bodo mlje za d koruzo v onem razmerju kakor v mirnih časihiskog

55 milijonov zaplenjenih. Iz Zagrebibširmu poročajo listi: C. kr. sodišča preganjajo cela. Do vrsto bivših meščanov iz Semlina, med kienih i terimi se nahaja zlasti mnogo trgovcev, zaraporoči veleizdajstva. Obtoženci so svoj čas večinomoruzi na Srbsko pobegnili. Njih premoženje pa jowetz bilo od vlade v smislu postave konfisciranstvu: Premoženje teh srbofskih veleizdajalcev, ki zavodu bilo v prid avstro-ogrski državi konfisciranjino, znaša baje 55 milijonov kron. avni j

V Belgradu vlada glasom časiških poročnje velika draginja. Zlasti živil je težko dobiti, kmora se okoliško prebivalstvo še vedno ne upa v ot mesto. Naše vojaške oblasti se trudijo, da t odloč belgrajski trg primerno organizirale. V okoliški Pož: okrajih, zlasti v smederevskem, požarevačestnik in valjevskem okraju pa je živil, zlasti meso. Bis preveč. V teh okrajih stane n. p. govejne meso Nesr 1.50 dinara en kilogram, svinjsko meso 1.80 en, 2.00 dinara, svinjska mast pa k večjem 3 dinare. - Bol: K temu se še poroča: Vzrok draginje je bil je r prvi vrsti ta, da so ljudje ob bregu Save na sv mejah mesta kmetice polovili in jim z vse mladal gočimi govoricami blago odvzeli, katerega z živi potem v mestu dražje prodajali. Na te špekke in lante so c. kr. oblasti napravile lov in oblaela ž je tudi prepovedala vsak nakup blaga po pribiti kupčevalcih. Zato se zdaj že v Belgradu jaja oče in zelenjavo mnogo ceneje prodaja. Časa

Nevarne spolne bolezni se glasom zdravniški poročil grozovito množe. V ogrskem državne zboru je minister uotranjih zadev v tem ozin podal sledečo izjavo: Boj proti spolnim boleznim je treba voditi z največjo enerzijjo. Vojna uprav je že storila potrebne priprave za čas, ko s bodo vojaki vrnili domov; zdaj se pa bolav vojaki najprej zdravijo, potem pa pošiljajo posebne opazovalne postaje. Nadalje je ogrst vlada odredila, da se mora pristojno občm obvestiti, kateri vojak je imel spolno bolezen i če je bil zdrav domov poslan. Vlada uviden da je razširjenje spolnih bolezni velika ne v arnost in bo uvedla strogo dolžnost, da s mora vsak slučaj spolne bolezni naznaniti oblas

naštetinji. Sploh bo ogrska vlada storila vse, kar je odoborno goče, da ne pride domov noben bolan vojak. zmerno tudi pri nas bi bile priporočati najstrožje od- da se redbe. Narnost, pa tudi gotova vsled vojne začetek nastala razuzdanost v ženskih krogih so pospe- 10.000 evškevalke groznih spolnih bolezni, ki ne napravijo kupcev v družinah bedo ter nesrečo, marveč ogrožajo jalu ve-ndi vso bodočnost ljudstva.

Nabava raznih predmetov za c. in kr. vojsko. iti tudi v in kr. vojno ministerstvo nabavi meseca fe- bruarja 1916 razne predmete, tako: vrvi, sve- državnih ilke, znake za delavce, znake za strežnike, ni naj- (konfekcionirane trakove za vojaške jubilejne pa člaurižice, čevljarstvo orodje, krojaško orodje, čevl- znanemjarsko smolo, prejo za čevljarje, sukanec, gumba, t okraj-gle. Ponudbe s potrebnimi vzorci je poslati s. Kupno v enem zavitku najkasneje do 10. fe- premo-ruarja 1916 c. in kr. vojnomu ministerstvu, i k el vdelek 13. Ponudbe morajo vsebovati vse, kar e glede kakovosti dobavnih predmetov, cene j. V o hlobavne množine in dobavnega časa potrebno.

Ponudbe je kolekovati s kolkom za 1 K, ve- litičnemane niso na posebno obliko. Interesente opo- l oblasti arjamo, da se dobivajo za vlaganje ofart po- linu pšebne tiskovine (Form. Lag. Nr. 909) in sicer o 8 vin. komad (naslov: Überrentersche Buch- d posta- ruckerei M. Salzer, Dunaj, IX., Pelikangasse 1). od Bolker ti formularji olajšujejo vlaganje ponudb, so or poro-ko priporočljivi. Predmetni ponudbeni razpis na vlaka interesentom na vpogled v pisarni trgovske n. Odredn obrtniške zbornice.

Konfiscirano premoženje veleizdajalcev. Po- s dotična se: C. k. sodišče v Splitu je dalo zaple- iti premoženje sledečih oseb, ki so se umak- m posve-ile pred proti njim naperjenemu kazenskem u- ju se je stopanju v inozemstvo: Milan Marjanovič je za one Kastva, don Nikola Grškovič iz Vrbnika, rajeni. Vr. Dinko Trinajstič iz Pazina, dr. Gustav Šolnogra- rgorin iz Trsta (znani slovenski voditelj uze mle- poslanec), Franc Petrinovič iz Sapreta ke, tedaj Vladimir Čerine iz Splita. — Preiskava odstotk-ode dognala, koliko zločinskega hujskanja je moke zvoj čas bilo dopuščeno in kako se je blago o in T-čno preziralo državna temelja podirajočo pro- 0% zdr-ogando „jugoslovanskih odrešenikov“.

Vojnoizbitni zavod. Uradno se razglša, da odo mle- je zadnji četrtak vršila na Dunaju seja pri- ih časih-dniškega sveta vojničnega zavoda. Predsednik greba obširno poročal o finančnem poslovanju za- jajo celoda. Do konca zadnjega leta zavod ni imel med ka-šenih izgub. Poseben pododsek bo preiskal v, zaradi poročilo, nek drugi pododsek bo razpravjal večinoma koruzi za človeško hrano. Vladni svetnik dr. je pa j-otowetz je predlagal v imenu sveta priznanje f-iscirano-dstvu zavoda in izrazil željo, da naj se vladi ev, ki je zavodu posreči, da izvrši ne samo pogodbe f-iscirano- tujino, ampak tudi one z Ogrsko. Če naj obe ž-avni polovici enakomerno preskrbimo in med- h poročil- bojne preostanke pravično razdelimo, tedaj obiti, ker mora po mnenju tega odseka tudi poraba e upa vta v obeh polovicah enakomerno urediti. Vlada ijo, da bij odločno nastopi za tako enotno ureditev.

Požar je nastal v gospodarskem posloju revačkemestnika Ivana Kmetec v Črešnjevcu pri sti mesa, ov. Bistrici. Zažgali so otroci. Škoda je veli- reje meso. Nesrečni posestnik bil je v vojski tako hudo nes- 1.800- en, da so mu morali desno roko odrezati.

Bolgarske zimske in božične pravljice. Ka- e je bil to je nastala zima. Bil je nekdanj čas, ko Save in na svetu ni poznalo ne mrazu ne snega in v vse mo- vladalo večno poletje. Zemlja je postala polna terega so z živimi bitji prenapolnjena. Živali so postale te špekulike in debele in so posnemale ljudi. Neka in* oblast- bela žaba hotela je mlado, lepo deklico za- pa po pre-ibiti in ji lastno izvolitev prepovedati. Ali radu jajcen oče pritožil se je pri ljubemu Bogu, ki je časa do časa po zemlji potoval. Ta pa mu

jo zapovedal: „Povej žabi, da naj povabi vse reptilje kot goste, kadar bo imela svojo poro- ko“. Oče je vbogal. Žaba je povabila vso svoje sorodstvo, tudi krote, martinčke in kača, tako da je postala vsa pokrajina črna od gos- tov. Zdaj je pokazal Bog človeku skrite duri, za katerimi so zimski viharji čakali, in mu je zapovedal, da naj jih odpre. Ko se je to zgo- dilo, šel je ledeni vzdih skozi svet, sneg je pri- čel padati in postalo je tako viharno, da ni mogel nikdo ne videti in ne slišati. In mno- žica, ki jo je vodila žaba, se je razdelila. En del je zbežal v gozdovje, drugi del je padel v vodo ali pa je poginil. Oni, ki so zbežali v gozde in v vodo, morali so odslej tam ostati. Tako je prišlo, da je Bog prepustil le polovico leta po- letju, ostalo polovico pa zimi, da ta zemljo in njeno rast v mejah drži. Prevzetnost žabe je bila temu kriva.

Marija blagoslovja pajka in goloba. Pred zasledovalci Jezusa morala se je Marija v neki votlini skriti. Prišel je pajk in napravil svoje niti pred vhom kakor mrežo. Potem je prišel golobček, ki je nanese- jajce v mrežo pajka. Ko so se zasledovalci v hodu votline približevali in ko so opazili mrežo, ter jajce, rekli so: „Tu ne morejo notri biti!“ In šli so naprej. Zato je Marija blagoslovila pajka in mu dovolila, živeti tudi v človeškem domorju. Isto- tako je blagoslovila goloba in mu dala zmož- nost, da nese in zleže vsak mesec svoja jajčica.

Cesar Viljem II. Včeraj, v četrtek prazno- val je nemški cesar Viljem II. svoj 57. rojstni dan. Ne samo v Nemčiji, marveč tudi na Avstro- Ogrskem praznoval se je ta dan slavnostno. Gotovo se ne gre tukaj za kako osebno čaščenje brez globljeje zmisla. Gre se ednostavno za do- kumentiranje vseh onih velikih misli, ki jih že- nijalni nemški vladar združuje v svoji osebnosti ter izvršuje v svoji jekleni volji. Nam Avstrijcem je prišel cesar Viljem v tej vojni mnogo bližje, ne samo kot prisrčni prijatelj ljubljenege na- šega cesarja Franca Jožefa I., tudi kot najkras- nejši zastopnik one Nibelungske zvestobe, ki jo je danes tako težko najti in ki jo je Viljem II. v največjem viharju svetovne zgodovine s činom, z delom dokazal. Osebnost cesarja Viljema je zblížala še tesneje našo monarhijo in Nemčijo, da sta postali nepremagljiva železna falanga... Cesar Viljem II. praznoval bode svoj rojstni dan morda kje na fronti, kot vojak, pohlevno in ponižno. Z njim vred pa praznujejo ta dan milijoni avstro-ogrskih src, ki so možu zvestobe, junaku svetovne vojne, Viljemu hvaležni!

Kralj Matjaž. Zadnji „Slov. Gospodar“ prinesel je podlistek pod naslovom „Zbudili so kralja Matjaža.“ Podlistek se ozira na staro pri- povedko o kralju Matjažu, ki jo itak že vsak olikanec pozna. Vsak izobražen človek tudi ve, da je to-le pripovedka. Naši čitatelji in napredno-misleči olikanci seveda tudi ne bodejo tako neumni, da bi spravljali pripovedko o kralju Matjažu v zvezo s svetovno vojno. Žal, da je pisec „Slovenskega gospodarja“ to na precej neo- kretni način napravil, kajti s tem je itak že zbegano neolikano ljudstvo še bolj preplašil. Neumne babice, ki čitajo „Slovenski gospodar“, namreč res mislijo, da se je „zбудil kralj Mat- jaž“ in da bo vse pobil; samo sedem oseb bo ostalo živih po tej vojni... Tako torej „kralj Matjaž — babe draž...“ Res nismo mislili, da bi se v naših krajih in med čitatelji omenjene- ga lista še našli tako duševno revni ljudje, ki

bi bili vsled te stare pravljice prestrašeni. Pa je le tako! Zato pa naj bi „Slovenski gospodar“ svojim čitateljem tudi povedal, da je „kralj Matjaž“ stara fantazija ljudstva, ki nima z mo- dernim časom nič opraviti, da vsa prerokovanja niso piškavega oreha vredna in da bode konec vojne prineslo edino našo avstrijsko orožje, ki zmagaue in vseh črtah. To je resnica o „Gospo- darjevem“ Matjažu!

Vpoklic letnikov 1868 in 1869 pod orožje. Črnovojniški obvezanci rojstnih letnikov 1868 in 1869, ki so bili pri prebiranju za službo z orož- jem sposobnim spoznani, v poklicani so za 21. februarja 1915 pod orožje. Ta dan bodo morali torej priti k c. in kr. nadomestnim okrajnim komandam, ki jih imajo označene na svojih črnovojniških legitimacijah. Vojaška oblast namerava tudi te letnike, kakor letnike 1865, 1866, 1867 za sedaj v ozadju in v etapnih pro- storih porabljati.

Vinsko leto 1915. Pri vinski licitaciji de- želne viničarske šole v Silberbergu dne 20. t. m. podal je g. deželni sadrski in vino- gradniški ravnatelj Stiegler poročilo o pre- teklem vinskem letu, kateremu naj sledeče toč- ke posnemamo: Vinsko leto opravičilo je do začetka meseca julija najlepše nade. Tudi škrop- ljenje se je vkljub pomanjkanju delavcev pra- vočasno izvršilo. Vinogradi, v katerih se je de- lalo le s perocidom, pokazali so pa prav žalost- no sluko. Tu se je dobilo vkljub 6 do 7 kratnem škropljenju listje in grozde, ki so bili od per- onspore napadeni in uničeni, to pa v grozoviti množini. Ničvrednost perocida se je tudi s pos- kusni na obeh viničarskih šolah v Silberbergu in Zgornji Radgoni dokazala. Ravnanje s per- cidom podalo je za tri četrte manjši pridelek kakor ravnanje z bakrenim apnom. Mošt trt, ki se jih je obdelovalo s perocidom, je imel iz- redno visoko vsebino kisline, medtem ko je do- segla vsebina sladkorja samo 14 procentov. Se- danji zastopnik zveze kmetijskih zadrug, gosp. Franc Barta dobil je od vlade k že pridob- ljenim 30 vagonom bakrenega v-triola še 25 do 30 vagonov obljubljenih; 60 vagonov bode za- dostovalo, ako se ne bode sadno drevje škro- pilo. Oidium napravil je v pokrajinah, kjer se sploh ni ali kjer se je le pomanjkljivo žveplalo, veliko škodo. Tekočina žveplenege apna, ki je stala preje samo 8 kron, stane zdaj vsled po- manjkanja žvepla 18 kron za meterski cent. Začetkom julija 1915 nastopivše moko in mrzlo vreme je velik del upanja za dobro vinsko tra- gatev uničil. Množina pridelanega vina zaostala je za en milijon hektolitrov; torej skoraj za dve tretini za trgatvijo leta 1908. Da se dela za tekoče leto vkljub pomanjkanju de- lavcev lažje izvrši, priporočal je predavatelj, da naj se rezanje trt v višjih legah že zdaj izvrši ter da naj se obrne pravočasno do vojaškega poveljništva v Gradcu glede oddaje vojnih vjet- nikov.

Ustreljeni bik. Iz Maribora se poroča: Posestnik Franc Knuplež v okolici Maribora prodal je mesarju Peklarju enega bika za 900 kron. Ko so prišli po bika, je zdijval in bežal okrog, tako da je bilo mnogo oseb v ne- varnosti. Zdivjano žival so morali ustreliti.

Influenca v Ameriki. Listi poročajo, da se razširja po Ameriki najnevarnejša vrsta influen- ce. Samo v Clevelandu, kjer živi tudi jako ve- liko Slovencev in v Detroitu je obolelo 100.000 oseb, od katerih jih je prav mnogo umrlo. Mi ne želimo nikomur smrti ali škodovalo ne bi prav nič, ako bi influenza prišla one miljo-

zamore svojim rastočim otrokom vsak dan za malo denarja in z malim trudom predložiti redilni, dobro-okusni

458

Usaka mati Oetker-Pudding

iz dra. Oetker pudding-praška za 20 vinarjev.

Veselo je videti, kako uživajo otroci vsake starosti tak Oetker- pudding do zadnjega ostanka. Za otroke ni boljšega redilnega sredstva.

narske bijene, ki preskrbujejo naše sovražnike zgoj iz dobičkaželjnosti s strelivom in drugimi vajnimi potrebščinami.

Roparski Srbi v nemški uniformi. List „Belgrader Nachrichten“ poroča: Srbska kmeta Milan Givanovič in Danilo Ilić iz Lipe, bila sta 3. t. m. v Semendriji zaradi ropanja v nemški uniformi na povelje nemške etape oblasti ustreljena. — Ko bi se ju ne zasacilo, bi seveda naši nasprotniki kričali, da so nemški vojniki ropali.

Dunajski župan dr. Weisskirchner podal se je na povabilo generalobersta nadvojvode Eugena na italijansko bojišče, da obišče tam zlasti dunajske čete.

Zaprlj so v Varaždinu bivšega dunajskega advokata dra. Franca Rabenđ, ki je svojim strankam poneveril okoli 150.000 kron.

Prepoved rabe pšenične in ržene moke pri napravi slaščic. Cesarška namestnija nam naznanja, da se po določilu trgovinskega ministra smatra sladkorni suhob in medicinarske pekarije kot slaščičarsko blago in je tedaj raba pšenične in ržene moke pri izdelavi suhorja in medicarskega peciva izključena.

Cesar Viljem v Beogradu. Wolffov urad poroča: Na povratku iz Niša se je mudil nemški cesar Viljem dne 20. januarja v Beogradu Ogledal si je mesto ter je stopil na vrh citadele, kjer si je dal, ozirajoč se na mogočni reki Savo in Donavo, poročati o zmagovitem naskoku zavezniških čet na srbsko glavno mesto. Wolffov urad opozarja v svojem poročilu na zgodovinski pomen tega trenutka. Za cesarjem Friderikom Barbarossa, ki je iz begradske citadele pregledoval svojo križarsko vojsko, je Viljem II. prvi nemški cesar, katerega noga je stopila na ozidje stare trdnjave, ki ščiti vrata v Orijent. — Cesar Viljem je glesom častniških poročil obiskal tudi Orsovo in južno Ogrsko. Potem se je zopet iz Budimpešte odpeljal.

Kolkovanje tožb radi razžaljenja časti. One stranke, ki hočejo tožiti samo radi razžaljenja časti, morajo po novem zakonu, ki je stopil v veljavo dne 1. januarja 1916, prilepiti na ovad

bo na levi strani kolek za 3 K. Pri razpravi pride na zapisnik za prve pol ure kolek za 1 K, za vsake nadaljne pol ure pa kolek 2 K. Za vsakovrstno razzodbo je treba plačati kolek za 5 K. Vsako drugo vlogo, ki se nanaša na ovadbo radi razžaljenja časti, je treba kolkovati s kolkom za 1 K. — Opozarjamo torej občinstvo, da naj tožb radi razžaljenja časti ne vloga več nekolekovanj, ker bi drugače moralo pozneje plačevati — globe, ki jih določa finančna oblast, če vloge niso kolkovane.

Deputacijo so poslali Dalmatinci na Dunaj. Pod vodstvom predsednika deželnega zbora dra. Ivčevića in dalmatinskega nadškofa dra. Pulišiča ter hrvatskih in srbskih poslancev iz Dalmacije, se poklonijo zastopniki dalmatinskih mest in občin cesarju, da mu izrazijo ustmeno ljubezen in zvestobo dalmatinskega naroda napram cesarju in domovini.

V Ljubljani je policijsko ravnateljstvo prepovedalo dostop na Grad, to pa zaradi vojaških odredb, naperjenih zoper sovražne letalne stroje.

Legitimacija in znaki za notarje. Justično ministerstvo je odredilo, da se morejo posluževati notarji v bojnem območju pismenih legitimacij in znakov. Legitimacije izgotovi dotična notarska zbornica. Znak je 52 mm dolga in 36 mm široka, na voglih okrogla, pozlačena ploščica, na kateri se nahaja v emailu mali grb Avstrije, pod njim v črnem emailu: c. kr. notar. Znak se nosi na levi strani prs. Znak sme nositi notar pri vseh uradnih poslih v pisarni in izven pisarne in na službenih potovanjih.

Mladiči!

Pokažite svoje navdušenje za cesarja in domovino in stopite v vrste

C. k. prostovoljnih strelcev.

Naznanila sprejema poveljništvo c. kr. strelcev v Ptuj, rotovž, I. nadstr.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 31. januarja v Judenburg* in v Dobovi**, okr. Brežice; v Vojniku**, okr. Celje. Dne 1. februarja v Jurklostru**, okr. Laško; v Radgoni*; v Ormožu (svinjski sejem); v Celju*; v Gradcu (sejem s porabno živino); v Ptuj (konjski sejem in z žrebeti).

Dne 3. februarja v Vidmu*, okr. Brežice; v Wesu**, okr. Ivnic; v Windisch-Hartmannsdorfu, okr. Gleisdorf; v Unzmarkt**, okr. Judenburg; v Weißkirchenu**, okr. Judenburg; v Admontu, okr. Liezen; pri Sv. Jurju ob Ščavnici**, okr. Gornja Radgona; v Jarenini*, okr. Maribor; v Spodnji Polskavi*, okr. Slovenska Bistrica; pri Sv. Jakobu*, okr. Celje; v Trbovljah**, okr. Laško; v Schöderju**, okr. Murau; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Lučanah (sejem z drobnico), okr. Arvež; v Gradcu (sejem s klavno živino in konjski sejem); v Ptuj (svinjski sejem).

Dne 4. februarja v Rogatcu (svinjski sejem); v Gradcu (z zaklano klavno živino). Dne 5. februarja pri Sv. Petru pod Svetimi Podgorami**, okr. Kozje; v Winklern*, okr. Oberwölz; v Brežicah (svinjski sejem). Dne 6. februarja v Gornjem gradu**. Dne 7. februarja v Ormožu*; v Lipnici; na Doberni**, okr. Celje.

Varujmo breskvine špalirje.

Vsak posestnik breskvinih špalirjev je gotovo že opazil, da se začnejo njegova drevesca v nekaterih letih zelo zgodaj mužiti in dosti prej poganjati in cveteti, ko na prostem stoječa košata, visoka ali nizka drevesca. Vzrok temu je, ker dobivajo špalirji vsled ugodnejše lege ob hišnem ali vrtnem zidu več toplote ko druga drevesca, ki so izpostavljena vetrovom in ne sprejemajo od zidu se odbijajoče toplote.

Zgodnji početek muženja pri drevescih ob špalirjih pa ni nikakšna ugodnost, kakor bi mogoče kdo mislil, ker so breskve, ki začenjajo hitro poganjati, izpostavljene

mrazu in snegu, ki se večkrat pojavlja koncem ali začetkom aprila in pod katerem močno trpijo. Dostikoli ne poganjajo tako hitro, prenašajo dosti boljše mrazno nastopne mrzove.

Radi tega bi morali breskve ob južnih zidovih varovati pred učinkovanjem zimskega in zgodnjega pomlanskega solca. Najlažje storimo to s tem, da navedemo predaj nekaj smrekovih ali jelkinih vej.

Sedaj bi bilo treba preskrbeti si potrebno, da da že ob prihodnjih dneh navežemo na breskvine špalirje Božično drevesce, ki je sedaj užje opravilo namen, bi se dalo prav dobro za to porabiti.

Smrekovo in jelkino vejeve odstranimo zopet, odpadejo igle.

Nabiranje kurjeka in golobjeka.

Da dosežemo pri različnih hitro rastočih vrstah lenjave, zlasti pri različnih vrstah zelja, pri solatni, nači, ogorkih in tikvah, kolikor mogoče velik dobiček, je treba prvič zemljo pravilno pognojiti in za to pripraviti; drugič je pa treba take nasade pri sušah zadostno polvati in jim od časa do časa hitro učinkujočih redilnih snovi, ki jih morajo rasti koreninice v kratkem času sprejeti.

V mirovnihi časih smo v ta namen z največjim vspehom uporabljali čilski solitar, katerega pa sedaj mogoče dobiti. Komur je na razpolago gnojnica iz gnojiliv ali kdor ima svoj vrt v mestu, lahko v določeni zgorajšnjega namena uspešno uporablja ob določeni vrenemu gnojnicu, kateri je primešana polovica krompirja.

V mestih ali bližini človeških stanovanj pa ne moremo rabiti gnojnice radi oblastvenih predpisov, izdatih zdravstvenih ozirav; v takih slučajih je treba takoj spiliti na kako nadomestilo; to slednje imamo v kmetih in golobjeku, katerega spravljamo v kako skrinjo ali sod ter po možnosti pazimo, da ne pride do njega.

Spomladi si raztopimo od časa do časa nekatega gnoja v vodi in ga polijemo po rastočih rastlinah na grede; ker ima to gnojlo obilo lahko sprejemni dušika in fosforne kisline, ga moremo smatrati za dragoceno.

Sveže nasajeni ali takih sjenic, ki se še niso prilegnile, ne smemo nikdar polivati z gnojico ali drugimi čimmi gnojili.

Kdor ima v svojih kurnjakih šoto za stelo polaga v legah med nabrani kurjek in golobjek, posebno dragoceno gnojilo, ker se namreč na ta zabrani, da bi zhlapel dušik, t. j. za rastlinsko rast najredilna snov.

Popregledenje

za prezimljenje določenih zalog zelenjave

Vsak vrtni posestnik bi moral ob mrazu predvremenu popregledati v jeseni v prezimovalne spravljene ali na prostem v jamah shranjene zalogelenjave. Če je vreme trajno ugodno, bi moral temeljito prezačiti in deske, slamo ali listje, s kateri so v varstvu proti mrazu varovane, popolnoma ali ma odstraniti. Okna na kletih moramo odpreti in pustiti tudi čez noč odprta.

Vse gnile ali nagnite rastline in peresa moramo likor mogoče skrbno odstraniti, da se gnoba ne razširi tudi zdravim rastlin.

Posebno važno je vedeti, da se gnoba pri višji temperaturi in dobrem zrachenju le malo razširja; višji toploti in pomanjkanju svežega zraka in slabozrachenih prostorih se pa hitro širi.

V kletih v pesek in zemljo zakopani zelenkor primanjkuje često posebne mokrote; priporočilozemljo ali pesek tu in tam zmočiti. Pri tem pa ziti na to, da ne zmočimo po nepotrebnem tudi delov rastlin, ki iz zemlje molijo; v kotih pri pesek kaj lahko nabere voda, ki povzroča gnailobo.

Ker je pričakovati, da bomo rabili spomladsebnovo veliko sveže zelenjave, bi morali prav posezornost obrabati na to, da skrbno pregledamo in iščemo take zaloge; trpelo bo še dolgo, da nudi vrst zopet svežo zelenjavo in običajni dovoljuga bodo popolnoma izostali.

Oton Brüders,

strokovni učitelj in vodja proizvodnega mesta v sad zelenjave in krompirja pri c. kr. namestništvu

Vsak vojak

želi izvedeti novice iz svoje domovine. Najbolje posreduje te novice

naš „Štajerc“

ki je, je bil in ostane vedno

zvesto avstrijskega mišljenja

Stariši! Nevestel! Bratje in sorodniki vojakov!

Naročite za naše drage vojake „Štajerca“

ki se jim naravnost od upravnistva na bojišče pošlje. Treba je le naročnino poslati in natančni naslov sporočiti

Napravite volakom veselje

in naročite jim „Štajerca“.

Prve številke „Štajerca“

v novem letu 1916 prišle so v roke naših prijateljev.

V tem letu stal bode naš list istotako na stališču našega naprednega, avstrijskega ljudskega mišljenja. V prav nobenem oziru se nismo in se ne bomo nikdar spremenili. Kajti mi hočemo, da ostane

Štajerc

tudi v bodoče zvesti zagovornik ljudskih pravic. Obrabamo se tedaj na vse cenjene naročnike, somišljenike in prijatelje, da naj nam i oni v novem, kakor upamo v vsakem oziru, srenejšem leta

zvesti ostanejo

ter da naj z vsemi močmi na razširjenju lista in njegovih načel delujejo.

Vsakdo naj bode naročnik „Štajerca“!

Vsakdo naj podpira „Štajerca“!

Vsakdo naj pridobiva novih naročnikov „Štajerca“!

Vsakdo naj zahteva po gestlinah, brivnicah, v trgovinah kakor tobak-trafficah „Štajerca“!

Vsakdo naj pošilja svojim sorodnikom na bojišču „Štajerca“!

Tako bomo razširili krog svojih prijateljev, s tem pa tudi povečali in izboljšali list!

Živijo Štajerc!